

ANG TUNAY NA SAMPUNG UTOS NANG DIOS

Apolinario Mabini

Una. Ibiguin mo ang Dios at ang iyong puri ng lalo sa lahat ng bagay: ang Dios na siyang bucal ng boong catotohanan, ng boong catuiran at boong lacás; ang paghahangad ng puri ang siya lamang macaaaquit sa iyo na huag magbulaan, cundi laguing manuto sa catuiran at magtaglay ng casipagan.

Icalaua. Sambahin mo ang Dios sa paraang lalong minamatuid at minamarapat ng iyong bait at sariling calooban, na cun tauagui'y consiensa; sa pagca't sa iyong consiensa na sumisisi sa gaua mong masama at pumupuri sa magaling ay doon nangungusap ang iyong Dios.

Icatlo. Sanayin mo at dagdagan ang catutubong alam at talas ng isip na ipinagcaloob ng Dios sa iyo sa pamamagitan ng pagaaral, at pagsaquitan mo sa boong macacaya ang gauang quinahihiligan ng iyong loob, na huag cang sisinsay cailan man sa daan ng magaling at ng catuiran, ng mapasa iyo ang lahat na bagay na dapat mong cailanganin at sa paraang ito'y macatulong ca sa icasusulong ng calahatan: cun gayo'y magaganap mo ang ipinatutungcol sa iyo ng Dios sa buhay na ito, at cun ito'y maganap mo'y magcacapuri ca at cun maypuri ca na'y ipatatanghal mo ang calualhatian ng iyong Dios.

Icapat. Ibiguin mo ang iyong bayan ó Inang bayan na ca-icalaua ng Dios at ng iyong puri at higit sa iyong sarili, sa pagca't siya ang nacaisa-isang Paraisong pinaglaguian sa iyo ng Dios sa buhay na itó; bugtong na pasunod sa iyong lahi; nacaisa-isang mamamana mo sa iyong mga pinagnuno; at siya lamang pagasa ng iyong inanac; dahil sa caniya'y humahauac ca ng buhay, pagibig at pagaari; natatamo mo ang caguinhauahan, capurihan at ang Dios.

Icalima. Pagsaquitan mo ang caguinhauahan ng iyong bayan ng higit sa iyong sarili at pagpilitan mong siya'y pagharian ng cabaitan, ng catuiran at ng casipagan: sa pagca't cun maguinhaua siya'y pilit ding guiguinhaua icao at ang iyong casambahay at camaganacan.

Icaanim. Pagpilitan mo ang casarinlán ng iyong bayan. Sa pagca't icao lamang ang tunay na macapagmamasakit sa caniyang icadadaquila at icatatanghal, palibhasa'y ang caniyang casarinlan ang siya mong sariling caluagan at calayaan, ang caniyang pagca daquila ang magdadala sa iyo ng lahat mong cailangan at ang caniyang pagcatanghal ang siya mong cabantugan at cabuhayang ualang hangan.

Icapitó. Sa iyong baya'y huag cang cumila la sa capangyarihan nino mang tauo na hindi palagay ninyong magcacababayan, sa pagca't ang boong capangyariha'y sa Dios ang mumula at ang Dios ay sa consiensa ng bauat tauo nangungusap; caya't ang sino mang ituro at ihalal ng manga consiensa ng lahat na mamamayan ang siya lamang macapagtataglay ng uagas na capangyarihan.

Icaualó. Ihanap mo ang iyong bayan ng República, yaon bagang ang lahat na nagpupuno ay palagay ng manga namamayan, at huag mong payagan cailan man ang

Monarquía ang pagcacaroon baga nang hari; sa pagcat ualang binibigyan ang hari nang camahalan cundi ang isa ó ilan lamang na maganac upang maitanghal ang sarili niyang camaganacan, na siyang pangagalingan nang lahat na maghahari; hindi ganito ang República na nagbibigay ng camahalan at carapatan sa lahat ayon sa bait ng bauat isa, nang pagcadaquila alangalang sa caluagan at calayaan at ng casaganaan at cadilagang tinataglay ng casipagan.

Icasiam. Ibiguin mo ang iyong capua tauo paris ng pag ibig mo sa iyong sarili, pagca't biniguian siya ng Dios at gayon din naman icao ng catungculang tulungan ca at huag gauin sa iyo ang di niya ibig na gauin mo sa caniya; nguni't cun ang iyong capua ay nagcuculang dito sa camahalmahalang catungculan at nagtatangca ng masama sa iyong buhay at calayaan at pag aari, ay dapat mong ibual at lipulin siya pagca't ang mananaig ngayo'y ang cauna-unahang utos ng Dios na mag ingat ca at ini-ingatan quitá.

Icapú. Laguing itatangi mo sa iyong capua ang iyong cababayan at lagui namang aariin mo siyang tunay na caibigan at capatid ó cundi ma'y casama, palibhasa'y iisa ang inyong capalaran, iisa rin naman ang inyong casayahan at cadalamhatian, at gayon ding nagcacaayon ang inyong mga hinahangad at pag-aari.

Caya't habang tumutulay ang mga patuto ng mga bayan na ibinangon at inaalagaan ng pagcacananiya ng mga lahi at angcan, ay sa caniya lamang dapat cang macuisama at tunay na maquipagisa sa hinahangad at pagaari, upang magcalacas ca sa paquiquibaca sa caauay ninyong dalaua at sa paghanap nang lahat na quinacailangan sa cabuhayan ng tauo.

Unang tagobilin

Tayo ay tinuruan at binihasa ng Pamunoang castila at mga Paring religioso sa laguing pagtataas nang ating manga mata at ating pag-iisip sa isang balobalong langit, upang bayaan natin sila sa pagtatamong hinusay ng mga cagalingan dito sa lupa. Caya't lason sa canila ang macaquita at macabasa tayo ng mga librong macapagtuturo sa atin ng mga catotohanang ito, na cung maganap natin ay matatamong ualang sala ang caguinhauahan sa buhay na ito at sa cabila'y ang calualhatian at cabuhayang ualang hangan.

Icaluang tagobilin

Ang inang bayan ay hindi lamang ang cabayanan provincial, hindi lamang ang bayan (pueblo) at lalong hindi ang lugal na pinanganacan sa baua't isa; ang lahat na cabayanan, ang lahat na bayan at ang lahat na lugal na tinubuan nino mang taga Pilipinas, cahit ano ang caniyang sinasamba at ano man ang caniyang salita, ang siyang tunay na Bayang Pilipinas na ina nating lahat.

Source:

Panukala sa Pagkakana nang Repúblika nang Pilipinas, Apolinario Mabini, Limbagan sa kapamahalaan ni M.Z. Fajardo, 1898, Cavite, via The Project Gutenberg EBook #14982.